

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — *Zagraniczne:* Zjednoczone Stany Ameryki półn.: Powtórne uwięzienie p. Mac Leod. — Hiszpanija. — Anglija: Ciągłe w marynarce uzbrojenia. — Francyja: Interpelacyje o traktat z Rosasem. — Z Afryki. — Holandya: Stan kraju pod nowym Królem. — Belgija. — Rossyja. — Turcyja: Posłanie Mehmedowi Alemu firmanu sultańskiego. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Dobromil. — Biała. — Gdańsk. — Londyn. — (Dodatek nadzwyczajny).

Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

JCKMOść najwyższém postanowieniem z dnia 5go lutego, raczył c. k. radcę i prowincjonalnego wojennego płatnika we Lwowie, Frańciszka Jana Stögermayer, mianować najlaskawiej głównym płatnikiem wojennym w Wiedniu, z systemizowanemi przynależnościami.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Nowy-Jork dnia 2go lutego: O uwięzieniu pana Mac Leod nie rozprawiano więcej na Kongresie; atoli wychodzący w Buffalo, na granicy Niagary, dziennik *Commercial*, zawiera następującą wiadomość: »We środę pp. Brotherson z Queenstown i Buell z Lockport, złożyli potrzebną kaucyję za pana Mac Leod, poczem tegoż natychmiast na wolność puszczono. Lecz zaledwo był wolnym, gdy go napadł tłum liczny 200 do 300 zbrojnych ludzi i przemocą napowrót do więzienia odprowadził, gdzie dotąd jeszcze przebywa.« Sądzą że przemocy tej dopuszczono się z natchnienia właścicieli zniszczonego statku parowego *Karolina*, którzy przeciw panu Mac Leod zemstą palają.

Ciągła punktualność, z jaką bank Stanów Zjednoczonych na wszelkie żądanie gotówką płaci, wznieca nadzieję, że instytut ten wkrótce znowu będzie w stanie swój kredyt ustalić. Nim to jednak nastąpi, nie poprawią się tutaj stosunki handlowe.

Hiszpanija.

Donoszą z Madrytu pod dniem 11go lutego: »Rząd nie zdaje się wątpić, że większość wyborów w jego duchu wypadnie. Jutro jest dzień

ostatni powszechnego głosowania. Z prowincyj dochodzą bardzo pomyślne wiadomości; tylko w niektórych miejscach rozruchy zaszły. — Książę de la Victoria odbędzie w dniach tych wielki przegląd. — Jenerał Alava, nasz ambasador w Londynie, miał podać o swe uwolnienie od tej posady; mianowany następcą jego p. Antonio Gonzalez. Twierdzą że poselstwo tego ostatniego więcej do związków handlowych, niżli do polityki w jej istotném znaczeniu ściągac się będzie.

Pana Aldecoa, który jako deputowany prowincyj biskajskich w sprawie swobód (*Fueros*) do Madrytu zjechał, książę de la Victoria bardzo zimno przyjął, i dodają nawet, że ten ostatni oświadczył, iż stale postanowił grożące tym swobodom rozkazy Rejencyi do skutku przywieść.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby niższej d. 16. lutego, p. Creswell uczynił wniosek, ażeby d. 23go izba zamieniła się w wydział, dla wzięcia pod rozwagę pretensyj poddanych angielskich do rządu duńskiego, za zagrabiony r. 1807. przez tenże rząd majątek pomienionych poddanych, i dla podania o tém adresu do Jej Kr. Mości. Pan Hutt wspiął ten wniosek, który co roku wznowiany w parlamencie, zawsze przez ministrów zbijany bywa; przy czém uczynił uwagę, że w czasie, gdy ów majątek angielski przez rząd duński zagrabiono, rząd angielski majątku duńskiego więcej niż za 1,300,000 funt. sterl. wartości zagabił, nie wynagrodziwszy poddanych angielskich za straty, jakie ciż wtedy ponieśli. — Wniosek p. Creswell przyjęto przy głosowaniu 127 głosami przeciw 96, a zatem większością 31 głosów przeciw ministrom. — W koń-

cu posiedzenia p. Rich upraszał o pozwolenie przedłożenia bilu ku zniesieniu publicznego wykonywania kary śmierci. Projekt ten doznał od kilku członków izby zaciętej opozycji i w skutek tego sam wnioskodawca go cofnął.

Izba niższa. Posiedzenie dnia 19. lutego. Na zapytanie Sir Roberta Peel o sprawę pograniczną z Ameryką północną, oświadczył lord Palmerston, że ze strony Anglii i Stanów Zjednoczonych wysłano pełnomocnych do obwodu, o który spór się toczy, dla dójścia i wytknięcia linii pogranicznej; lecz że ciż pełnomocni zgodzić się nie mogli; zamyślają teraz mianować mieszaną komisję dla rozpoznania tej sprawy; lecz o to toczą się jeszcze układy; tym czasem oba rządy zgodziły się na to, że podobna komisja jest potrzebna, jakoteż na to, że w razie przeciwnego między komisarzami zdania, sędzia polubowny obrany będzie.

Bil ministerjalny o zapisywaniu wyborców w Irlandyi ma być d. 22go a bil téjże treści lorda Stanleja d. 24go lutego po drugi raz odczytany. Czy Torysowie zaraz przy pierwszym bilu wniosą wprost na onegoż odrzucenie, lub czy zaprojektują, by takowy do odczytania drugiego bilu odłożono, nic dotąd jeszcze nie słychać.

Francuzki sprawujący interesa p. Bourqueeny, miał dnia 19go lutego długie posłuchanie u bawiącego tu ciągle jeszcze króla Belgijskiego.

Sultan konsulowi angielskiemu w Egipcie, pułkownikowi Hodges, udzielił ozdób, przynależnych godności generała dywizyi.

W *Portsmouth-Journal* wyczytujemy, że uzbrojenia w Portsmouth wciąż jeszcze trwają. Okręt liniowy pierwszego rzędu, *St. Vincent* o 120 działach, jest prawie gotowy do rozwinięcia żagłów; podobnież dwa okręty o 50 działach: *Warspite* i *Vindictive* i sześć nowych wojennych statków parowych pierwszego rzędu. Okręty *Indus* o 84 i *Tweed* o 50 działach, w pierwszym tygodniu opuszczają port i potrzebują tylko jeszcze uzupełnienia swęj osady.

Pisma nowo-orleańskie donoszą, że kapitan generalny Kuby, odmówił exekwatury nowo mianowanemu konsulowi angielskiemu w Hawaanie, panu Turnbull, o którym dowiedział się, że jest zaciętym przeciwnikiem niewolaictwa.

Francya.

Izba deputowanych. Posiedzenie d. 20. lutego. Ponieważ wiadzano, że dziś z porządku dziennego przypadają interpelacje o traktat z Buenos-Ayres, więc trybuny wcześniej się już zapętoiły. Wszyscy ministrowie byli na swoich miejscach, a w jednej z oddzielnych try-

bun spostrzegano generała Mackau. Zaraz po zagajeniu posiedzenia wstąpił p. Mermilliod na mównicę i rozbięrał pojedyncze artykuły traktatu. Uczynił najprzód uwagę, że cały traktat już przez to samo jest nieważnym, ponieważ Rozas podpisując takowy, nie miał już tych pełnomocnictw, jakich Rzeczpospolita Argentyńska byłaby mu dawniej udzieliła; byłoto grubym kłamstwem ze strony Rozasa, gdy się mienił ministrem spraw zagranicznych konfederacyi argentyńskiej. Klauzulę traktatu przyrzekającą wynagrodzenia, nazwał mowca szyderstwem, gdyż Rozas może zawsze uchylić się od onéjże wykonania. Cały traktat ten jest w sprzeczności z *Ultimatum*, które podano d. 23. września r. 1838. Także amnestya przyrzeczona w traktacie, zawiera tak niepewne wyrazy, że sprzymierzonym Francyi najmniejszego nie daje bezpieczeństwa. W końcu swego bardzo obszernego wykładu wczwał p. Mermilliod ministerjum, by dało katagoryczne wyjaśnienia o traktacie, o tegoż przyczynach i skutkach. Na to minister spraw zagranicznych p. Guizot z woluciami aktów wstąpił na mównicę i zbijał twierdzenie poprzedniego mowcy: jako Rozas w chwili, gdy z nim traktat zawarto, w rozpaczliwym był położeniu. Przeciwnie działo się: i generał Lavallo byłby musiał prowincyę Buenos-Ayres opuścić, a tylko silną pomocą ze strony Francyi mógł być w stanie dalszego z Rozasem prowadzenia wojny. Lecz Francya przez to byłaby się jeszcze bardziej obciążona wojną domową zawikłała, i takięto jęj położenie, będące zupełnie przeciw polityce i interesom Francyi, właśnie ów traktat zakończył. »Izba« kończył p. Guizot nie zechce zapewne, bym tu dawał sąd o różnych partyjach, które obecnie walkę toczą o władzę w Rzeczypospolitej Argentyńskiej, bym jedne prawnymi, sprawiedliwymi, pełnemi honoru, drugie nieprawnymi, barbarzyńskimi i krwi łakącymi nazywał. Tu właśnie więcej niż kiedy zachodzi ten przypadek, by zasady niemieszania się trzymać się w jęj całej rozciągłości. Jeżeli Rozas nie dotrzyma traktatu, który podpisał; jeżeli nie wykona onegoż klauzul; jeżeli nie nadarzy nam tych korzyści, do jakich prawo mamy; pozostaje nam dosyć środków, by go do tego zmusić; atoli nie pojmuję, jak można rządowi za to istotny czynić zarzut, że wyszedł z przykrego a dla skarbu tak uciążliwego położenia. Chcę chętnie wierzyć, że osobiste interesa cierpią na tem. Rzecz naturalna, że się niektórzy na to uskarżają i czynią przeciw temu reklamacyje; lecz takowe nie mogą mieć żadnego wpływu na postanowienia izby i rządu Króla. Traktat bę-

dzie ratyfikowanym, ponieważ takowy interesom Francji odpowiada. — Kilku mowców chciało dalej jeszcze prowadzić rozprawy; ale izba domagała się ich końca i gdy żadnego pewnego nie wyprowadzono wniosku, przeszła więc izba do dziennego porządku.

Sprawozdanie komisji o tajnych funduszach, złożone przez pana Joffroy izbie deputowanych d. 18go lutego, rozbiérane jest w pismach z wielką żywością. P. Joffroy mocno powstał na ministeryjum Thiersa; twierdził on, że takowe przez swoją wyłącznie francuzką, wyłącznie narodową politykę, nie tylko stosunki zagraniczne zawiątało; ale nadto obawia wojny także w kraju niespokój wznieciło i umysły wzburzyło. Łatwo więc pojąć, że za takie wyrażenia się oburzyły się na niego organy pana Thiersa i dziennik *National Journal des Debats* i *la Presse* bronią go. Zamierzyl on swém sprawozdaniem uspokoić partję konserwacyjną, która zaczęła już być w podejrzeniu z powodu jednomyślności między gabinetem a Thiersem w sprawie obwarowania Paryża.

Moniteur z dnia 19. lutego pisze: »Komisyja zebrała w pałacu Luxemburskim, dla rozpoznania wniosku do ustawy o obwarowaniu Paryża, zażądała od prezydenta rady, by jęj udzielił dotyczących się tego dokumentów. Komisyja szczególnie zależy na tém, ażeby wywody słowne urządzonym od r. 1818 komisyjom obronczym, całkowicie nie zaś w wyjątkach przedkładane były.«

Paryż dnia 22go lutego: Król wczoraj popołudniu odbywał na dziedzińcu tuileryjskim i na placu karuzelo przegląd kilku pułków załogi tułuskiej. Swita Króla składała się z księcia Joinville, książąt Aumale i Montpensier, marszałków Soult'a i Gérauda i mnóstwa oficerów sztabowych. Król przez ciąg całego przeglądu przyjmowany był głośnie mi wiatami tak od wojska jakoteż od zgromadzonych widzów.

Że sprawa o obwarowaniu aż w jęj najdrobniejszych i najoiepozorniejszych szczegółach rozbiérana będzie, dowodzi między innymi artykuł w *Sentinelles de l'Armes*, w którym jeden z oficerów sztabu jeneralnego tę wątpliwość zarzuca, co na przypadek zamknięcia stolicy stanie się ze śmieciem ulicznóm i innymi nieczystościami, których wywóz za miasto co dzień 300 do 400 wozów zatrudnia, a których nagromadzenie się w przypadku oblężenia, mogłoby łatwo powietrze zatruci i choroby zaraźliwe sprowadzić.

Jeden z dzienników paryskich następującym dowodem popiera rozporządzenie, ażeby gwar-

dyja narodowa na przyszłość bez karabinów patrolu odbywała: Z karabinem swoim (mówi to pismo) jest gwardzista narodowy bezbronnym; karabin w kłopot go wprawia i odbiera mu wszelki ruch wolny. Zresztą jak na szczęście nie ma przykłady, by patrol obywatelski kiedy karabinu użył. Pałasz jest dlań więcęj niżli dostatecznym do przecięgania po ulicach w chwili, kiedy oprócz psów waleśających się nikogo na nich nie ma.

Książę Orleański w towarzystwie księcia Elchingen (syna zmarłego marszałka Ney) odjechał do Saint-Omer d. 18. lutego wieczorem.

Pan Mojżesz Montefiore, który wróciwszy ze Wschodu od dni kilku w Paryżu bawi, miał onegdaj wieczorem posłuchanie u Króla. Przedstawiony był przez ambasadora angielskiego, lorda Granville i wręczył JKMości przekład firmanu, który Sultan nadał Izraelitom, w państwach jego mieszkającym.

Giełda dnia 22. lutego: Oświadczenie marszałka Soult'a o pomniejszeniu o 60,000 stanu czynnego armii, co spekulanci za początek rozbrowienia uważają, działało bardzo pomysłnie na kurs rentów francuzkich. O inne papiery dopytywano się także po cenach wyższych.

Większa część uczniów królewskiej szkoły weterynaryi w Alfort, okazała nieposłuszeństwo swemu dyrektorowi, i gdy nieposłusznym uczniom zostawiono tylko wybór między podległością lub wystąpieniem, wszyscy uczniowie, w liczbie 260, opuścili szkołę. Skutkiem tego uchwałą ministeryjalną z d. 17. lutego wszystkich uczniów rozpuszczono.

Naczelnie dowodzący w Medei, pułkownik Cavaignac, przesłał następującą depezę do jenerala Schramm, tymczasowego gubernatora jeneralnego Algieru: »Dnia 5go stało od strony wschodniej w zasadzce 800 regularnego wojska nieprzyjacielskiego, a od strony południowej byli zebrani razem Arabowie nieprzyjacielscy z różnych plemion. Załoga ujawszy broń wyruszyła przeciw nieprzyjacielowi, który ze stanowiska swego wyparty, poszedł w rozsypek. Artylerya w ucieczce wielką mu klęskę zadała. Mamy jednego zabitego i szesnastu rannych i zupełny odnieśliśmy skutek.«

Holandya.

Haga dnia 15. lutego. Królestwo Holenderskie po wielu uciskach w czasach ostatnich, spodziewa się z pewnością pod rządem nowego Króla lepszej przyszłości. Król Wilhelm II. uczynił dobro swojego kraju przedmiotem swego serca, a droga, którą się puścił, i kroki, które przedsięwziął do zagojenia ran w przeszłości za-

danych, są dla nas pewną rękojmią, że doi pomyslniejsze nastąpią. Trwający stan wojenny był bardzo uciążliwy, skarb państwa podupadł, długi były znacznie pomnożone, a podatki ogromne, gdy Wilhelm II. na tron wstąpił. Przeto z niewymownymi trudnościami połączone jest zadanie, które rozwiązać mu wypadnie; atoli pierwsze jego wstąpienie na cierniową drogę, które ma przebieść, rokuje holenderskiemu narodowi najpiękniejsze nadzieje. Wojsko znacznie zmniejszono i już w interesie swojej moralnej siły i oszczędności licznych odmian doznało. Rzeczony zmniejszenie rozciągnięto nie tylko do stopni podrzędnych; ale nawet pensjonowano nie mniej jak 37 generałów, na miejsce których tylko kilku na nowo mianowanych będzie. Prawda, iż to jest przykro dla wojska; atoli patriotyzm przekonać je powinien, iż zbrojna siła wynosząca 80,000 ludzi, mogłaby przywieść do upadku naród, który się tylko z pół-trzecia milijona mieszkańców składa. Prócz reformy w wydziale ministerstwa wojny, zwraca nowy Król szczególniejszą swą bacność na skarb państwa; stan podupadły, w którym się tenże znajduje, przedłożono otwarciu narodowi, a ten przyłoży się ile jest w jego mocy, do przywrócenia go na dawną stopę, aby przez to kredyt narodowy nie cierpiał. Naród holenderski przywiązany jest całą duszą do swoich instytucyj i do swego monarchy; kocha on prawdziwą wolność i jest otwartym nieprzyjacielem wszelkich rewolucyj, które w sprawie stronnictw, społeczeński porządek do upadku przywodzą. Prawie lat dziesięć znajdował się on w przykrém położeniu bez własnej winy; ludzi, pieniądze, spokojność, szczęście, zgoda wszystko poświęcił dla ocalenia honoru i godności ojczyzny. Nadeszła chwila, w której tak liczne straty nagrodzone być mają, a przy odwadze i wytrwałości swęj przekona się o mądrych zamiarach Króla Wilhelma II. Syndykat amortyzacyi, o uchylenie którego tylekrotnie się domagano, przestał istnieć z radością wszystkich dobrze myślących. Nieszczęśliwy instytut ten nie wypełnił swojego przeznaczenia; uczul to skarb państwa, jakoż przedsięwzięto środki do wykonywania otwarciej i korzystniej publicznego skarbu operacyj, które temuż instytutowi poruczone były. Także obrządek religijny i oświecenie publiczne, zwracają w tęg chwili na siebie uwagę rządu. Pod względem spraw kościelnych umiał Król przynajmniej tymczasowie uspokoić umysły, pokąd nie będzie można wydać ustawy o przedmiocie, który przed kilką laty w jednę część Królestwa do zatargów stał się powodem. Rząd wyznaczył komisję do wypracowania wnio-

sku do ustawy o nauce elementarnej, która pod dawnym rządem do częstych reklamacyj pobudką była. Nauka ta rozszerzona była we wszystkich punktach Królestwa; jednakże duch, w którym ją wykonywano, nie od wszystkich był pochwalany. Mądrzy i oświeceni mężowie zajmują się szczerze tą gałęzią cywilizacyi. Król życzy sobie jak najusilniej dobra powszechnego; otacza się doświadczonymi, mądrymi i przedsiębierczymi doradcami i stara się względem wszystkiego, co jego naród obchodzić albo co mu szkodliwem być może, istotną wiedziéć prawdę. Pierwsze czynności jego zjednały mu zaufanie narodu; spokojnie i z uległością oczekuje naród pomyślnego skutku z reorganizacyi spraw publicznych. (Preuss. Staats-Zeit.)

Belgija.

Bruxella d. 22. lutego: Sąd policyi poprawczej w Mons, skazał dnia 19go t. m. na karę więzienia od jednego do trzech miesięcy, siedmiu robotników przy kopalniach, którzy rozruchów z Borinage sprawcami byli.

Rossyja.

N. Cesarz d. 1. grudnia z. r. potwierdził przełożenie N. Synodu, o ustanowieniu osobnej eparchii z cerkwi w osadach rossyjsko-amerykańskich i innych sąsiednich prowincyj. Biskup tęg eparchii ma się nazywać Kamczackim, Kurylskim i Aleuckim. Miejscem pobytu biskupa będzie Nowo-Archangielsk. (T. P.)

Turcyja.

Dostrzegacz austryjacki z d. 27. lutego zawięra: »Nadz wyczajną sposobnością otrzymane z Konstantynopola z dnia 15go lutego wiadomości donoszą: Firman sultański, którym Sultau przywraca Mehmeda Alego na wielkorządztwo Egiptu, i familii jego kraj ten zarazem w dziedzictwo nadaje, został właśnie wydany, i Davi Nasiri (minister sprawiedliwości) tudzież członek rady państwa, Sady Muhit Efendy, otrzymał polecenie, takowy do Alexandryi zawięzić. Dygnitarz ten odpłynął dnia wczorajszego po południu, na tureckim statku parowym Peiki Szewket, do miejsca swojego przeznaczenia. Przytęm Porta za pomocą okólnika zawiadomila zawierzynione tutaj poselstwa, że gdy bezwarunkowém poddaniem się Mehmeda Alego pod rozkazy Sultana i nadaną mu w skutek tegoż przez Jego Sultańską Mość dziedziczością Egiptu, sprawy egipskie zupełnie ukończono; przeto blokadę wybrzeży egipskich i miejsc tamże do wylądowania zdatnych, za zniesioną, a wolność związków handlowych z onemi okolicami, za przywróconą znowu uważać należy.»

»Dnia 12go t. m. w pobliżu Bujaklimanu (złoty, odległej złąd o cztery godzin, po stronie europejskiej Bosforu) zdarzył się przypadek choroby, mającej znamiona zarazy morowej. Najwyższa władza, do której pieczołowitość nad zdrowiem przynależy, nakazała natychmiast potrzebne środki ostrożności i uchwalita zarazem, by komunikację z ośmiu miejscem jako podejrzaną przerwać.»

Echo de l'Orient pisze ze Smyrny pod dniem 12. lutego: »C. k. kontr-admirał baron Bandiera, oczekiwał z Wenecyi fregaty *Venere*, by na niej banderę swoją zatknąć, a *Medee* do Tryjestu odesłać. Sądzą, że pomieniony admirał z częścią swęj dywizyi okrętowej do Smyrny się uda; spodziewają się tamże także komodora Napier z jednym lub dwoma angielskimi okrętami wojennymi; reszta okrętów ma popłynąć częścią do Malty, częścią do Syrakuzy.»

NOWINY LWOWSKIE.

Towarzystwo sceny francuzkiej, które przejeżdża z Odessy, zapowiedziało na przyszły tydzień trzy widowiska, a mianowicie: po raz pierwszy przedstawi nam *Meropę* Woltera i komedię. W towarzystwie tém znajdując się mają znakomici artyści, do tych należy najprzód panna George, jako najcelniejsza aktorka traiczna, z nią idą panny: Morales, Eugenie Sen i młodsza panna George, następnie panowie: Auguste, Delmany i Emilie Dupuis; ten ostatni jako najcelniejszy komik teatru *de la porte St. Martin* w Paryżu. — Pan Felix Lipiński, młody jenijalny artysta, przyjechał już z Kijowa, gdzie podczas kontraktów z powszechném uwielbieniem koncerty dawał. — Tutejszy wielce utalentowany malarz pan Jabłoński, ukończył znowu wielki obraz dla tutejszej cerkwi w grecko-katolickim seminarjum. Obraz ten przedstawia Zstąpienie Ducha Świętego na uczniów i apostołów Chrystusa i odznacza się szczęśliwym pomysłem w kompozycji, głowami palającemi nabożeństwem, wzniosłością i wzruszeniem, nakoniec żywym kolorytem, który na obszerną przestrzeń i odległość jest wyrachowany. — Dnia 3go b. m. widzieliśmy na scenie polskiej, na dochód panny Zameckiej, komedię ze śpiewkami, pod nazwą: *Pałkownik z roku 1769*. Scena odbywa się w czasie, gdy jeszcze we Francyi posady wojskowe sprzedawano. I tak pewnemu bardzo młodemu człowiekowi z znakomitego domu rodzice pulk kupują. Młodzieniec nie wie jak ma sobie począć w tym

razie, i wszystko na opak czyni. Dziewczyna, córka majora, uczy go komendy, a gubernier musi przed obojgiem popisywać się w robieniu broną. Młody pułkownik mniema, że dziewczyna go kocha, podczas gdy ona porucznikowi dawniej już serce oddała, chociaż ojciec za kogo innego wydać ją postanowił. Młody pułkownik chce z nią także się żenić i usuwa wszelkie przeszkody, posławszy do profesora wszystkich tych oficerów, którzy mu na zawadzie byli. To pulk oburza, lecz takowy uspakaja się później, porucznik żeni się z dziewczyną, zostaje kapitanem i wszystko pomyślnie się kończy. Grano bardzo dobrze. Naiwno-żołnierska postawa pułkownika (panny Zameckiej), zacność i powaga majora (pana Nowakowskiego), uczona trwożliwość guberniera (pana Rudkiewicza), jakoteż miła otwartość Ernestyny, córki majora (pani Rudkiewiczowej) tworzyły nader przyjemną całość, do czego inni grający wedle sił także się przyczynili. Pierwsza sztuka: *Dama i student*, jest również niezła i była z upodobaniem przyjęta.

Y***

O przedstawionej dnia 3. b. m. na dochód panny Zameckiej komedii pp. Scribe i Melesville, tłumaczonej przez B. Dawisona: *Dama i student* i o kom. operze pp. Melesville, Gabryel i Age: *Pałkownik z roku 1769*, umieszczamy jeszcze słów kilka: Pierwsza jak wszystkie z pióra lub pod firmą Scribego wychodzące, pełna dowcipu, życia, naturalności, zasadza się na grze równie żywej i naturalnej i tak też wedle możliwości była odegrana. Nie możemy pominąć bez pochwały charakterystycznych gry pani Kamińskiej (Lady Wilson), która godność wielkiej pani z czułością matki trafnie pogodzić umiała. Należy także wspomnieć pochwalnie o p. Smochowskim (Ferdynandzie), a mianowicie o p. Dawisonie (Robercie), któryto ostatni jako tłumacz prawie bez suslera grał rolę swoją i oddał ją z prawdziwie francuzkim ogniem i żywością. — *Pałkownik*, jest to tyle komedya ile bardzo subtelna udramatyzowana satyra, przypominająca nam z mamiącą prawdą smutnej panięci czasy protekcyjne we Francyi, czasy płochości i poniżenia, w których salon pani du Barry dyktował krajowi prawa i wywyższał swych niegodnych polubieńców z ujmą prawdziwej zastugi. Aktorowie nasi schwycili dosyć zgrabnie historyczny koloryt wieku i w tym względzie nie im zarzucić nie można. Panna Zamecka w roli Juliana Duval, żywością gry starała się zastąpić brak żywej akcji w sztuce; lecz gdy jak wiadomo role męskie nie są dla niej z korzyścią, mniej więc zwracała uwagi,

niżby to winném położeniu przy podobnej gorliwości czynić była mogła. Publiczność jednak oceniając jej dobre chęci, przywołaniem ją wynagrodziła.
(9.)

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 15. lutego 1841.

Z przypędzonych 118 wołów w 6 partyjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na kosszer, a mianowicie: 1) Pajsach Dimand z Ostalówic, 30 sztuk, ważących mięsa 14 a łoju 2 kamienie, po 86 zr. 15 kr.; 2) Mortko Neumann z Narajowa, 21 sztuk, ważących mięsa $11\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 69 zr.; 3) Mojżesz Gabriel z Byszek, 12 sztuk, ważących mięsa 12 a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 70 zr.; 4) Rehlmann Ebenstein z Martynowa, 20 sztuk, ważących mięsa 12 a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 71 zr.; 5) Olyjasz Schurek z Kamionki, 25 sztuk, ważących mięsa $12\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 74 zr.; 6) Majlach Hatz z Łopatyna, 10 sztuk, ważących mięsa $11\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 67 zr. 30 kr. w. w.

Dnia 1. marca 1841.

Z przypędzonych 119 wołów w 6 partyjach, sprzedano rzeźnikom tutejszym i Żydom na kosszer, a mianowicie: 1) Getzel Rühn z Narajowa, 18 sztuk, ważących mięsa $15\frac{1}{2}$ a łoju $2\frac{1}{2}$ kamienia, po 110 zr.; 2) Fischel Dimand z Rozdoła, 16 sztuk, ważących mięsa $14\frac{1}{4}$ a łoju 2 kamienie, po 106 zr.; 3) Jossel Schütz ze Szczercza, 16 sztuk, ważących mięsa $11\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 76 zr. 30 kr.; 4) Ohas Sammet z Tadań, 25 sztuk, ważących mięsa $13\frac{1}{4}$ a łoju $1\frac{1}{2}$ kamienia, po 85 zr. 30 kr.; 5) Pajsach Dimand z Ostalówic, 20 sztuk, ważących mięsa $12\frac{1}{2}$ a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 80 zr.; 6) Bendel Weisberg z Nikoliniec, 24 sztuk, ważących mięsa 12 a łoju $1\frac{1}{4}$ kamienia, po 75 zr. w. w.

Dobromil d. 26. lutego 1841. Między Dobromilem, Rybotyczami a Birczą, gorzelnie, wyjawszu dwóch, są jeszcze w ruchu; na mniejszy wydatek powszechnie się użalają; niezaprzeczoną tego przyczyną są zmarła, a potem przy odwilży odcieknięte ziemniaki. — Wołów z tej okolicy ubyło 300; popędzono je do Bukowska na jarmark. — Wszystkie gatunki zboża potaniały u nas o 30 kr. w. w. na korcu; wódka poszła o 4 kr. w. w. na garncu w górę. — Bydło potaniało wogóle; o szkapki drobne, robocze, na targach w Dobromilu i Birczy, mieszkańcy od Krosna często się dopytują.

Biała, dnia 26. lutego 1841. Zboże mimo że już było w cenie, spadło iteraz jeszcze nieco spada, i tak: płacą dziś korzec pszenicy od 6 do 5 zr., żyta od 4 zr. 15 kr. do 3 zr. 45 kr., jęczmienia od 3 zr. 45 kr. do 3 zr. 30 kr., owsa od 2 zr. 30 kr. do 2 zr. 15 kr. — Nasienia koniczyzny cetnar na 14 do 16 zr. m. k. dotąd nie było na naszym targu pięknego; najwięcej brunatne, lekkie i nikłe, tak iż niewiele po nié m spodziwać się można. Ale za to koniczyńska ile widać dobrze przezimowała. — Z wysiewów zboża ozimego nie możemy sobie wiele obiecywać; odbyły się one w naszych stronach dość późno, i dla tego nienajlepiej wyglądają. W ogólności biorąc, można przecież tę zimę do dobrych policzyć, mimo że rzeki u nas dwa razy lody zrzuciły, i właśnie teraz jeszcze na nowo niemi się pokrywają. O wiec odeszło tój zimy niemało, także i w Szlązku, — prawda że nie tak bardzo jak w Galicyi, jednak niektóre owczarnie poniosły niemałe straty. — Na wódkę trafiło się w ostatnich czasach kilku kupców na spekulacyję do Wiédnia; płacili oni wiadro (Eimer) okowitęj 30 stopniowęj po 8 zr. do 8 zr. 30 kr. m. k. (czyli garniec po 33 do 35 kr. m. k.); ale jak na teraz to spekulacyja do Wiédnia nie stawia korzystnych widoków. Z Galicyi nie słychać, aby okowitę do Wiédnia posyłać miano. Dla braku odbytu, niektóre gorzelnie szlązkie przestały już pędzić.

Gdańsk d. 20. lutego 1841. Przy wybornej sannie, dowóz zboża na nasz targ był dość znaczny, szczególniej też co do pszenicy. Ceny trzymały się jeszcze, atoli zdaje się, że nie pozostaną na swém terazniejszém wysokim stanowisku, gdyż dopytywania się zaczynają nieco ustawać.

(Preus. Handl. Ztg.)

Londyn dnia 19. lutego 1841. Ustała już obawa, jakoby ostatni ostry mróz miał się wotom pszenicznym zaszkodzić; albowiem według powziętych z wielu stron wiadomości, siewy pszeniczne wyglądają bardzo dobrze. — Dobrą angielską pszenicę płacą teraz o 1 szyl. na kwarterze wyżej. I o zagraniczną pszenicę dopytują się bardziej.

(Preuss. Handl. Ztg.)

TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Niewiniątka wiejskie*, komedycja w 4 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 10. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.

(Drukarnia Piotra Pillera we Lwowie.)

(Dod. Nad.)

(655)

Nakładem Księgarni
FRANCI SZKA PILLERA

I S P Ó Ł K I
wyszły właśnie co z druku:

KRÓTKIE HOMILIE

na niedziele w ciągu roku przypadające, oraz i na wszystkie
u r o c z y s t e ś w i ę t a,

napisane przez

księdza **ANDRZEJA MIKIEWICZA,**

kanonika scholastyka kapituły tarnowskiej, byłego plebana w Straszęcinie.

Wydanie trzecie, w trzech tomach,
powiększone homilijami na święta uroczyste.

Lwów 1840 w 8ce. — Cena 2 zlr. 30 kr. w monecie konwencyjonalnej.

Tom 3ci zawierający homilije na święta, sprzedaje się też osobno za 1 zlr.

W dwóch pierwszych wydaniach brakło homilijów na uroczyste święta; autor uzupełnił je teraz, i to w sposobie nic do życzenia nie pozostawiającym. Naucza on chrześcijanina, jak ma wiarę swoją nie tylko słowami, lecz i uczynkami wyznawać; daje mu poznać szczęście, że jest chrześcijaninem, i wskazuje środki zapewnienia sobie tego szczęścia. — Jasny wykład najpożyteczniejszych nauk świętej ewangelii, szlachetna prostota do serca przemawiająca i najczystszy zapal za wszystkiem, co tylko jest dobre, piękne i wielkie, oto są cechy tych homilijów. Niepodobna, aby one u klasy ziemianów dla której najwięcej są ułożone, chybić mogły celu, który każdy nauczyciel ludu ciągle przed sobą mieć powinien, to jest: uzacnianie człowieczeństwa i zbliżanie go do Boga, a to przez naukę prawd religijnych.

BARANIECKIEGO ks., Łuk. Kazanie przy rozpoczęciu uroczystego obchodu pamiątki kanonizacji świętego **Franćiszka de Hieronimo**, kapłana towarzystwa jesusowego, miane na pierwszych nieszporach w kościele lwowskim księży Jezuitów, dnia 1go października roku 1840. Lwów 1840. 8vo 6 kr.

JACHIMOWICZA ks., Grzegorza Kazanie miane na summie podczas celebry Jego Excelencyi JW. ks. Michała Lewickiego, metropolity halićkiego, arcybiskupa lwowskiego, obrz. grec. katolickiego, dnia 3go października 1840 roku w kościele lwowskim księży Jezuitów, na uroczystość pamiątki kanonizacji świętego **Franćiszka de Hieronimo**, kapłana towarzystwa jesusowego. Lwów 1840. 8vo 6. kr.

W KSIĘGARNI

FRANCISZKA PILLERA i SPÓŁKI

są następujące dzieła do nabycia:

BALICKI Winc., ks. kazania na wszystkie niedziele i święta całego roku.
2 Tomy 8vo. 1836. 4 ZIR. 4.

KEMPIS, Tomasz a, o naśladowaniu Chrystusa ksiąg IV. przekładania
Tad. Matuszewicza; z ryciną. 16mo 1835. 4 ZIR., oprawne w papier 4 ZIR. 20 kr.

KSIĄDZ PLEBAN, czyli wizerunek dobrego dusz pasterza. Ignac. Wal.
Higelin, plebana w Warthausie. Rzecz z niemieckiego (J. M. Seiler) na polskie
przełożona, przez M. Korczyńskiego. 8vo 1821. 4 ZIR.

MALCZEWSKI Ant., ks. Homilije na caloroczne niedziele i święta uro-
czyste. 2 Tomy 8vo 1838. 4 ZIR. 30 kr.

MIKIEWICZ Andr., ks. kazania przygodne z dodatkiem mów pogrzebo-
wych wzorowych. 8vo 1834. 4 ZIR. 15 kr.

— Nauki parasjalne na wzór krótkich kazań na każdą niedzielę w ciągu
roku przypadające. 8vo 1830. 4 ZIR. 30 kr.

PRZEWODNIK CHRZESCIAŃSKO-KATOLICKI, wolny przekład
z niemieckiego. 12. 1838. 4 ZIR. 30 kr.

PUSTELNIK NA PODKAMIENIU, czyli: dziesięcioro bożego przyka-
zania przez niego wykładane i biblijnemi opowiadaniem objaśnione, a przez ks.
J. M. K. T. do druku podane; z ryciną. 12mo 1839. 12 kr.

SCHMID, H. K., Historyja biblijna dla dzieci; wyciąg z dzieła obszer-
niejszego tego autora. Dwie części, z których pierwsza obejmuje historyję starego,
druga zaś nowego przymierza; z 40 wyobrażeniami rytowanemi na kamieniu. 8vo
1836. 4 ZIR.

SIARCZYŃSKI, ks. Kazania zebrane z pozostałych jego rękopismów.
8vo. 1832. 4 ZIR. 15 kr.

Oprócz powyższych, znajduje się w tejże księgarni znaczny zbiór
książek do nabożeństwa, w polskim, niemieckim i francuzkim języku;
oprawne w aksamit, satijan, z brzyżami stalowemi, bronzowemi i srebr-
nemi, obrazkami pięknymi i lamineowanemi, z zamkami bronzowemi naj-
piękniejszej iligrafcwój roboty i wiele innych ozdobnie oprawnych, któ-
rych cena jest stosownie do oprawy ułożona.